

Изх.№: 161/28.07.2016г.

МОСВ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“
Вх. № РД - 09.241
Плодба 29.07.16.

ДО ДИРЕКТОРА НА

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ

ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН-ПЛОВДИВ

М. Ангелов
З- оценка
всички прегледи в ПУРБ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

ПО ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ НА ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

ОТНОСНО: Изготвяне на Проект на ПУРБ 2016-2021г., изготвяне на доклада по ЕО и
ОС, Решение по ЕО и ОС

Уважаеми Господа,

Във връзка с изготвянето на Проекта на ПУРБ при ИБР 2016-2021г. и паралелното извършване на ЕО и ОС на плана предлагаме:

1. При обсъждането на ПУРБ Източнбеломорски район се очерта и наложи като тенденция негативното впечатление, че като основни фактори, оказващи натиск и негативно въздействие върху ВТ, в разделите „Физични модификации“ и „Водовземане и изменение на воден отток“ се разглеждат хидротехническите съоръжения / микро ВЕЦ, диги, прагове, язове и др./, които са изградени закононо, т.е. за които са издадени разрешения, съгласувани са доклади за оценка на въздействието върху околната среда, издадени са строителни разрешения по съответния ред и т.н. /.

В проведената, по изложения по-горе въпрос, дискусия, от представителите на Басейнова дирекция Източнобеломорски район беше дадено обяснението, че хидротехническите съоръжения, които са изградени с издадени от Басейнова дирекция разрешения, са единствените, за които служителите на дирекцията знаят, както и че персоналът на дирекцията в състав от само 28 слушители не позволява да бъдат обхванати и контролирани нелегалните хидротехнически съоръжения, кариери за инертни материали, водохващания и корекции на речните корита и т.н.

Следователно, **истинските нарушители, които без съответното разрешение замърсяват речните корита и оказват натиск върху оттока, както и степента на тяхното негативно въздействие върху водите, изобщо не са обхванати от ПУРБ.** Те не фигурират и в разделите на ПУРБ, описващи мерките и целите, които трябва да се постигнат.

2. В обсъждания ПУРБ, като една от мерките за постигането на целите, е посочено **премахването на съществуващи хидротехнически и конкретно – масивни водовземни съоръжения, които са законно изградени.** Това, както се предвижда в ПУРБ, следва да стане посредством т.нар. „служебно изменение на издадените разрешения”. По наше мнение това е невъзможно, тъй като влиза в колизия с действащото българско и европейско законодателство, поради следното:

- част от хидротехническите съоръжения, които са изградени със съответните разрешения, в съответствие с действащото законодателство, са частна или общинска собственост. Те не могат да бъдат разрушени или принудително реконструирани дори по сила на закон, а още по-малко въз основа на ПУРБ. **Преди да се пристъпи към процедура по разрушаването или реконструирането им от държавата, представлявана от МОСВ или Басейнова дирекция, би следвало да се проведе процедурата по Закона за държавната собственост за одържавяването им, а собствениците им да бъдат обезщетени по пазарни цени.** Това би довело до големи и ненужни разходи за държавата, непредвидени в държавния бюджет, както и до множество съдебни спорове пред Европейския съд в Люксембург и Съда по правата на човека в Страсбург с неизвестен за държавата изход и неизвестен размер на съдебните разходи по воденето на делата;

- приемането на нови условия, на които бе следвало да отговарят бенефициентите на вече издадени разрешения, би се квалифицирало от всеки съд като т.нар. „обратно действие” на закона, респективно на ПУРБ, което е в противоречие, както с действащата българска Конституция и Закона за нормативните актове, така и с ратифицираните от Република България европейски и международни актове;

- издадените разрешения и доклади за съответствие са изготвени и приети от специалисти в съответните области, част от които са действали при издаването им в качеството на длъжностни лица. Те би трябвало при издаването на разрешенията, съответно – при изготвянето и приемането на докладите, да са отчетели въздействието върху околната среда, натиска върху речния отток и т.н. **Всяка констатация, че хидротехнически съоръжения с вече издадените разрешения оказват натиск или негативно въздействие върху ВТ, респективно върху фауната и флората в ВТ, би означавала, че при издаването на разрешените те не са изпълнили своите служебни задължения, което открива пътя за търсене на отговорност от тези длъжностни лица, в т.ч и наказателна;**

- недопустимо е премахването на прагове, язове и други хидротехнически съоръжения само с мотива, че „те вече не се ползват”.

Част от тези съоръжения са били целенасочено изградени, за да намаляват скоростта на речното течение. Премахването им би довело до неконтролируеми и непредвидими разливи и наводнения, както и до промяна на местоположението и ширината на речните корита, поради увеличаването на скоростта на водния отток.

Друга част са изградени като хидромелиоративни съоръжения и от тях зависи напояването на големи земеделски площи. Действително последните няколко години са дъждовни, но няма гаранция, че няма да настъпи период на трайно засушаване, при който тези съоръжения ще имат ключово значение за стопанството;

-не бива да се забравя, че част от хидротехническите съоръжения, например микро ВЕЦ по характера си са ВЕИ, които също са изградени в съответствие с редица едропейски регламенти за алтернативните източници на енергия с цел намаляването на зависимостта на ЕС от вноса на фосилни енергоносители. В действителност те не само, че не замърсяват водите и околната среда като цяло, но дори напротив – произвеждат т.нар. „чиста енергия”, което не отделя въглеродни и други вредни емисии в атмосферния въздух. Освен това тези съоръжения не оказват съществен натиск върху речния отток, тъй като водата, която преминава през водната турбина се връща обратно във ВТ в непроменен физикохимичен вид и количество.

3. Според нас правилните и законосъобразни мерки в ПУРБ следва да бъдат насочени към строгия контрол върху вече издадените разрешения за изграждане на хидротехническите съоръжения, а новите правила следва да се прилагат към разрешенията, издадени след приемането им.

-Към хидротехническите съоръжения, които са вече законно изградени, могат да се прилагат мерки за он-лайн контрол чрез електронни съоръжения – например нивомерни системи, уреди за отчитане на водния отток и камери, които он-лайн да предават основните параметри на текущото функциониране на съоръжението в Басейнова дирекция, която да следи за спазването на ограниченията, определени в разрешението. Съответно, санкции могат да се предвиждат и прилагат само при нарушаването на условията на издаденото разрешение.

- При издаването на нови разрешения за изграждане на хидротехнически съоръжения следва да се прилагат новите условия, определени в Закона за водите, съответно – в ПУРБ. В хода на дискусиите направихме предложението, като условия в новоиздадените предложения да бъдат предвидени задължителни рекултивационни и екологични мерки /например залесяване, зарибяване, поддържане на определена екосистема и т.н/, които да бъдат изпълнени за сметка на инвеститора. Представителите на Басейнова дирекция отговориха, че такива мерки били предвидените в разрешенията „рибни проходи”. Според нас, а и според повечето участници в дискусиата, тази мярка е крайно недостатъчна за възстановяването и поддържането на флората и фауната в района на хидротехническото съоръжение. Затова предлагаме, към всяко новоиздадено разрешение да бъде изготвян инвестиционен екологичен план, в който екологичните мерки да бъдат разписани по

видове и срокове за изпълнение от инвеститора и изпълнението им да бъде част от контрола върху изпълнението на условията на разрешението.

- Независимо от посочените по-горе мерки за контрол върху изпълнението на условията на разрешенията, все пак **основната част от контрола в ПУРБ следва да бъде насочен към лицата, които без разрешение, противозаконно извършват дейност в речните корита и речните басейни.** Тези лица добиват незаконно инертни материали и извършват „гола сеч“ на растителността под прикритието на „почистване на речните корита“, изхвърлят във ВТ битови и промишлени отпадъци, изграждат нелегални водохващания и завирявания и т.н., които оказват много по-силно и неконтролируемо въздействие върху водите и околната среда от инвеститорите, които експлоатират хидротехнически съоръжения с издадени от Басейнова дирекция разрешение. Тъй като Басейнова дирекция Източно беломорски район има недостатъчен личен състав за извършването на такъв контрол, **предлагаме да се изгради специализиран контролен орган към МОСВ.**

Смятаме, че създаването на т.нар. „водна полиция“, специализирана само в контрола над ВТ би било неефективно. Човешката дейност, особено противозаконната, оказва комплексно негативно въздействие върху околната среда и водите, което засяга различни нейни компоненти. Затова, **предлагаме към МОСВ да се създаде Държавна агенция за екологичен контрол /ДАЕК/, която да обединява контрола върху горите, водите, лова и риболова, околната среда, както и зоополицията.** Доколкото част от обектите на контрол на ДАЕК попадат в предметния обхват на националната сигурност, поне част от служителите на агенцията трябва да имат полицейски правомощия. Агенцията трябва да функционира в координация със специализираните звена на ДАНС и МВР. Съответно – в Наказателния кодекс следва да се направят необходимите изменения, така че особено драстичните екологични престъпления да бъдат детайлно квалифицирани и инкриминирани.

Молим, при изготвянето на Проект на ПУРБ 2016-2021г., изготвяне на доклада по ЕО и ОС, Решението по ЕО и ОС да вземете под внимание направените предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НСНЕ „ЕКОЕНЕРГИЯ“

28.07.2016г.

/Стоян Тенчев/

